

Language awareness – a dialogic perspective

Josephine Moate with Ella Kopra

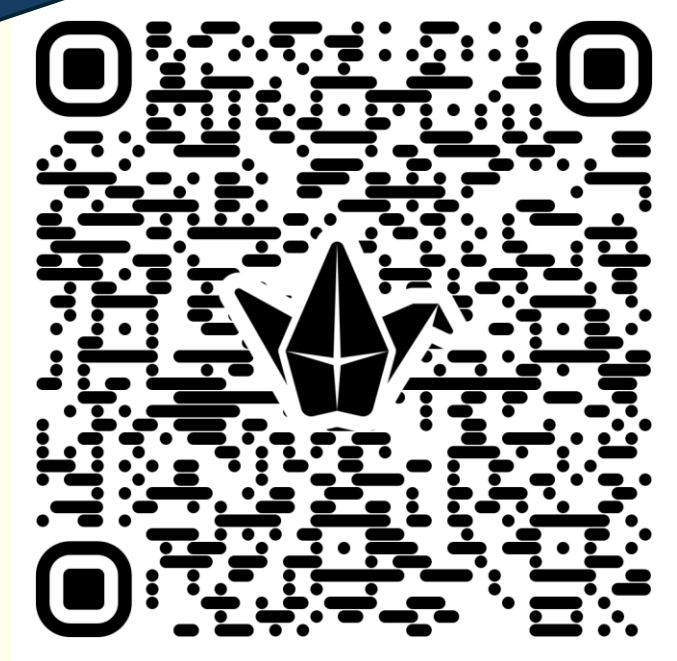
OKLA1019 Oppiminen ja ohjaus 2: Pedagogiikka kaikkien koulussa

Sept 2026

AIMS

- To make connections between different examples of and approaches to language awareness in education
- To explore a dialogic approach to language awareness
- To understand how language awareness can take shape in different classroom communities in practice
- <https://padlet.com/jmoate/questions-and-responses-to-jo-s-lecture-on-a-dialogic-approa-s023xoct4yak5011ihsd>

For questions & comments through the lecture

Orientation:

Language awareness is often connected with a sociocultural (**Vygotskian**) approach to education

→ language is a very important tool and resource for thinking

→ with language people can **think** beyond the here-and-now,

→ can **imagine** different possibilities

→ can **share** understanding (social)

→ **establish** recognised ways of languaging knowledge (cultural)

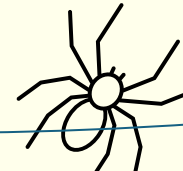
A dialogic (**Bakhtinian**) approach recognises that

→ as someone learns a language, the words being learnt are 'half someone else's'

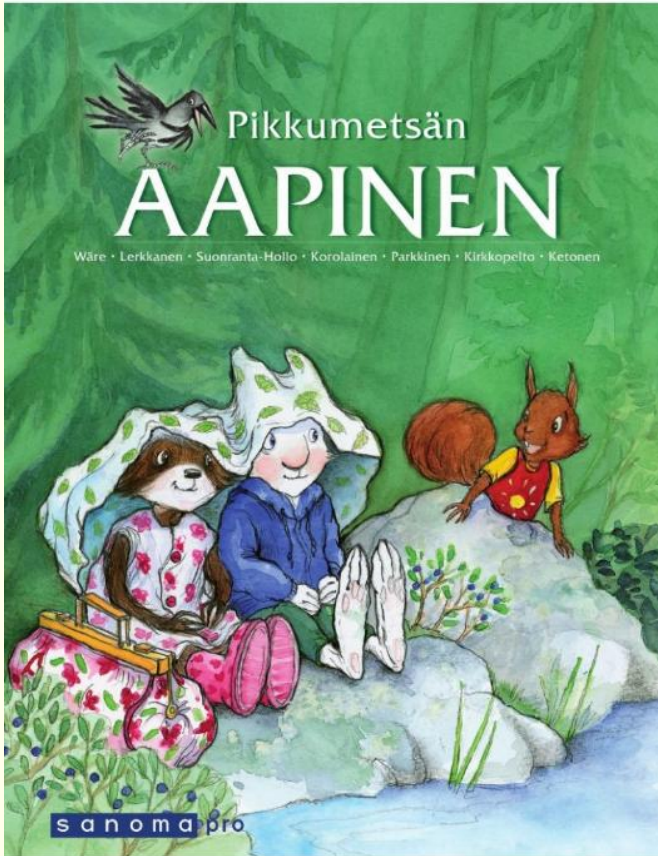
→ over time, in different situations, through different relationships, 'patterns' of language use take shape (genres)

Spiders are creepy crawlies.

Spiders are arachnids with eight legs spin webs for nests and as traps for prey.

Textbooks as a genre of Finnish education

- As a Lutheran country in the seventeenth and eighteenth centuries, Finns were required to read before they could marry or be confirmed (Linnakylä, 2007).
- The first Finnish ABC reader was written by Mikael Agricola in 1542 (Linnakylä, 2007)
- Students are carefully socialised into using textbooks:
 - Pre-school – a letter a week across a double page spread with homework in a box
 - 1st grade – carefully reading through the text with the teacher
 - 2nd grade – increasingly individual reading practices
 - Marking own answers
- Homework is often given as the pages of the textbook
- What if a child misses all of this introduction to how to use a textbook? What if a child's parents don't know what is expected, e.g. lukuläksy? What if teachers assume students know how to read textbooks well...?

Successful and unsuccessful readers

- Successful readers are able to navigate the genre / pattern-purpose of a text and to use this understanding to comprehend the text, e.g. to predict what will come where.
- Unsuccessful readers appear unable to do this...
- Language aware pedagogy would support all students in navigating texts – and not assume that ‘of course everyone knows’

The pathway for the lecture

- Revisiting the sociocultural materials from the VOITTO project
- A glimpse into a Swedish-speaking alkuopetus classroom
- A dialogic perspective - 'sensing selves'
- Using talk to build relationships and knowledge in classrooms
- Visiting a multilingual alkuopetus classroom
- Encountering arithmagons in 3rd grade classrooms
- Practical approaches to supporting language aware approaches in classrooms

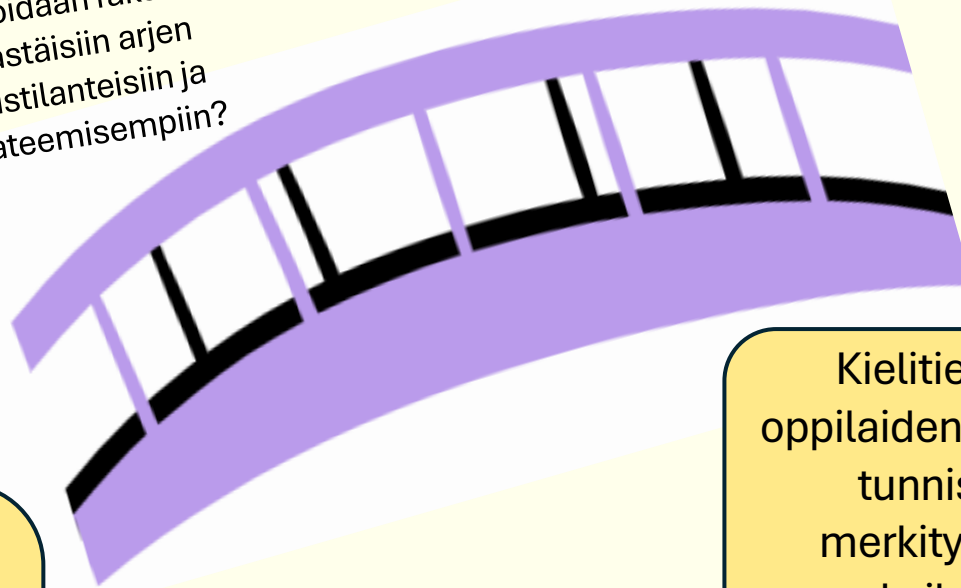
Voitto materials

Language aware approaches in (preparatory) valmistava education and in moving from valmistava to mainstream education

SOSIOKULTTUURINEN LÄHESTYMISTAPA KIELENOPPIMISEEN

Kuinka siltoja voidaan rakentaa
niin, että päästäisiin arjen
vuorovaikutustilanteisiin ja
vähitellen akateemisiin?

Uuden kielen oppiminen
tapahtuu vuorovaikutuksessa
opettajan ja muiden aikuisten,
vertaisten sekä eri yhteisöjen
kanssa, oikea-aikaisella tuella
sosiaalistumalla kielenkäytön
tapoihin.

Kielitietoinen pedagogiikka
oppilaiden moninaisten resurssien
tunnistamiseen ja kielen
merkityksen huomioimiseen
kaikessa oppimisessa

YHTEISÖJEN TASOLLA:

Pääsy uuden kotimaan
kielenkäyttäjäjyhteisöjen
toimintaan.

LUOKKAHUONEEN TASOLLA:

Kielenkäyttötilanteissa
kommunikoinnin harjoittelu
ensimmäisistä oppitunneista
alkaen.

Uuden kielen oppimisen tavoitteena ei
ole ”valmis”, ”virheetön” tai
”ensikielisen kaltainen” kielitaito, vaan
taito toimia ja kommunikoida
tarkoituksenmukaisesti erilaisissa
kielenkäyttötilanteissa
(Lantolf & Thorne, 2006; van Lier, 2004).

YLÄKOULUUN VALMISTAVAN OPETUKSEN VOITTO-TYÖVÄLINE

PEDAGOGINEN TYÖVÄLINE VASTASAAPUNEIDEN
OPPILAIEN TEKSTITAITOJEN KEHITTÄMISEN
SEURAAMISEEN, ARVIOINTIIN JA TUKEKEMISEEN

REPO - TARNANEN - AALTO - KOPRA

Repo, E., Tarnanen, M., Aalto, E., & Kopra, E. 2025. *Yläkouluun valmistavan opetuksen VOITTO-työväline: Pedagoginen työväline vastasaapuneiden oppilaiden tekstitaitojen kehittämisen seuraamiseen, arviointiin ja tukemiseen.* Jyväskylän yliopisto.

SISÄLLYS

LUKIJALLE.....	6
OSIO I. OPETTAJAN OPAS.....	7
1.1 Mikä on VOITTO-työvälineen tarkoitus?.....	7
1.2 Mikä on perusopetuksen valmistavan opetuksen tarkoitus?.....	9
1.3 Koulun opetuskielen ja tiedonalojen taitojen oppiminen, valmistava opetus ja VOITTO-työväline.....	12
1.4 Oppimista ja kouluun kiinnittymistä tukeva arviointi.....	16
1.5 VOITTO-työvälineen kehittäminen osana tutkimushanketta.....	18
1.6 Tehtävien pisteytysohjeet.....	20
OSIO II. HARJOITUSTEHTÄVÄT.....	38
HARJOITUSTEHTÄVÄ 1. Lue ja yhdistä: puhetilanteita.....	40
HARJOITUSTEHTÄVÄ 2. Lue ja kirjoita: someprofiili.....	42
HARJOITUSTEHTÄVÄ 3. Lue: kuva.....	44
HARJOITUSTEHTÄVÄ 4. Lue ja kirjoita: kaavio.....	46
HARJOITUSTEHTÄVÄ 5. Lue ja kirjoita: oppikirjateksti.....	48
HARJOITUSTEHTÄVÄ 6. Kirjoita: viesti.....	52
HARJOITUSTEHTÄVÄ 7. Lue ja laske: ruokaohje.....	54
HARJOITUSTEHTÄVÄ 8. Kuuntele: puhetilanteita.....	58
HARJOITUSTEHTÄVÄ 9. Kuuntele: aamunavaus ruoasta.....	60
HARJOITUSTEHTÄVÄ 10. Kuuntele: aamunavaus kirjallisuudesta.....	62
HARJOITUSTEHTÄVÄ 11. Kuuntele ja kirjoita: sanelu.....	64
HARJOITUSTEHTÄVÄ 12. Kuuntele ja kirjoita: oppituntipuhe.....	66
HARJOITUSTEHTÄVÄ 13. Puhu: kuka sinä olet?.....	68
HARJOITUSTEHTÄVÄ 14. Puhu: gallup harrastuksista.....	70
HARJOITUSTEHTÄVÄ 15. Puhu: neuvottelee säännöt.....	72
HARJOITUSTEHTÄVÄ 16: Puhu: haastattele koulun ihmisiä.....	74
HARJOITUSTEHTÄVÄ 17: Puhu: ulkona luokasta.....	76

4

SISÄLLYS

OSIO III. KOETEHTÄVÄT.....	81
KOETEHTÄVÄ 1. Lue ja yhdistä: puhetilanteita.....	83
KOETEHTÄVÄ 2. Lue ja kirjoita: ystäväkirja.....	84
KOETEHTÄVÄ 3. Lue: kuva.....	84
KOETEHTÄVÄ 4. Lue ja kirjoita: kartta.....	85
KOETEHTÄVÄ 5. Lue ja kirjoita: oppikirjateksti.....	86
KOETEHTÄVÄ 6. Kirjoita: viesti.....	89
KOETEHTÄVÄ 7. Lue ja laske: mainos.....	90
KOETEHTÄVÄ 8. Kuuntele: puhetilanteita.....	93
KOETEHTÄVÄ 9. Kuuntele: itsensä esittely.....	94
KOETEHTÄVÄ 10. Kuuntele ja kirjoita: sanelu.....	95
KOETEHTÄVÄ 11. Kuuntele ja kirjoita: oppituntipuhe.....	95
LIITE 1. Kuuntelujen käsikirjoitukset harjoitus- ja koetehtäviin.....	97
LIITE 2. Kuuntelujen äänitteet harjoitus- ja koetehtäviin erillisinä äänitiedostoina.....	

5

VOITTO-TYÖVÄLINEEN TAUSTALLA

TEKSTITAITOTEHTÄVÄT

OPPILAIEN ARJEN JA
KOULUN TOIMINTA

KIELITAIDON TASOJEN KUVAUSASTEIKON
(OPETUSHALLITUS, 2019) A1.1–B1.1-TASOJEN
LUETUN YMMÄRTÄMISEN, KIRJOITTAMISEN JA
KUULLUN YMMÄRTÄMISEN KUVAUKSET

PERUSOPETUKSEN JA
VALMISTAVAN OPETUKSEN
OPETUSSUUNNITELMIEN
TIEDONALAKOHTAISET
TAVOITTEET

VOITTO-TYÖVÄLINEEN TAUSTALLA

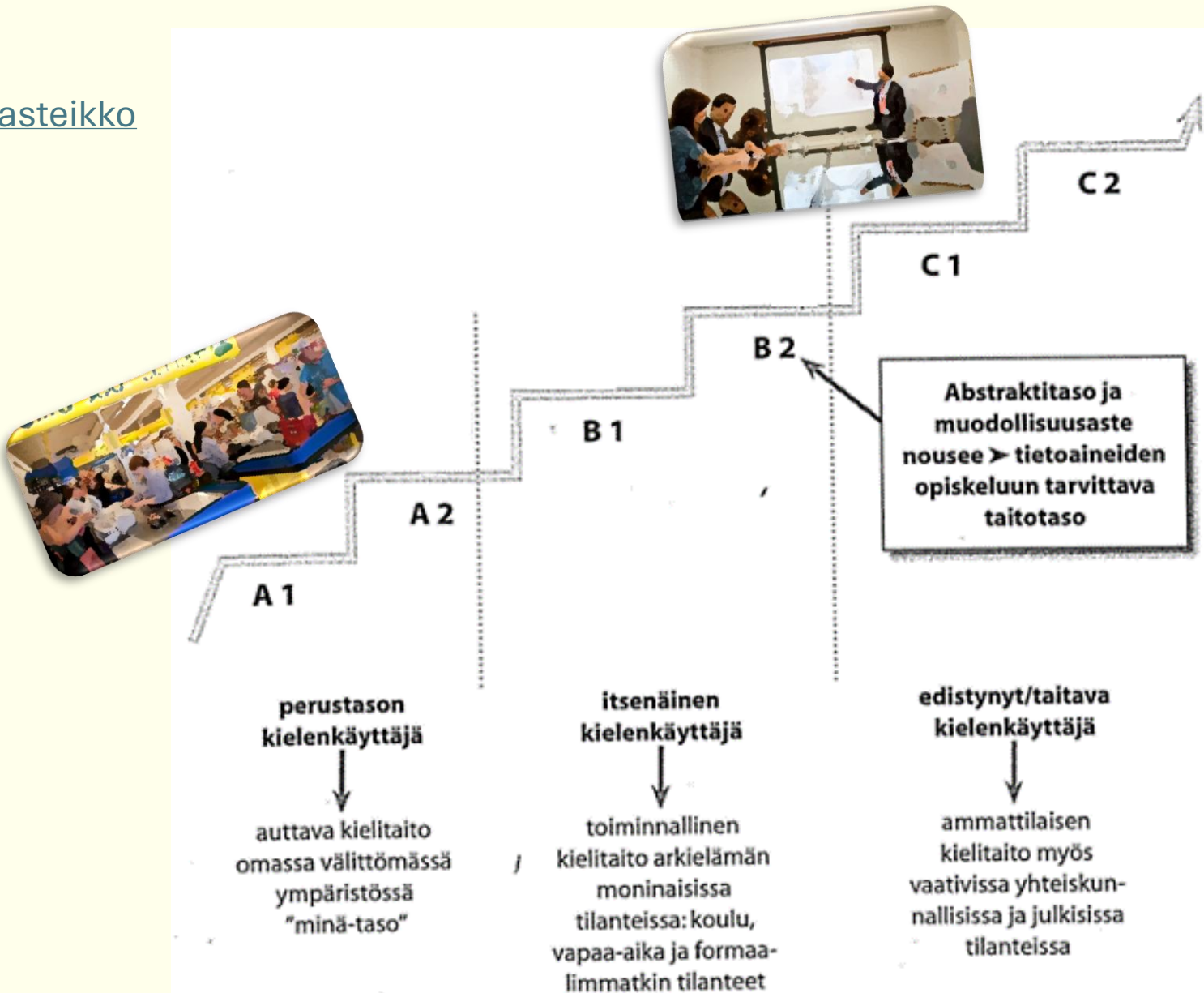
Opetushallituksen kielitaidon tasojen kuvausasteikko

KIELITAIDON TASOJEN KUVAUSASTEIKKO

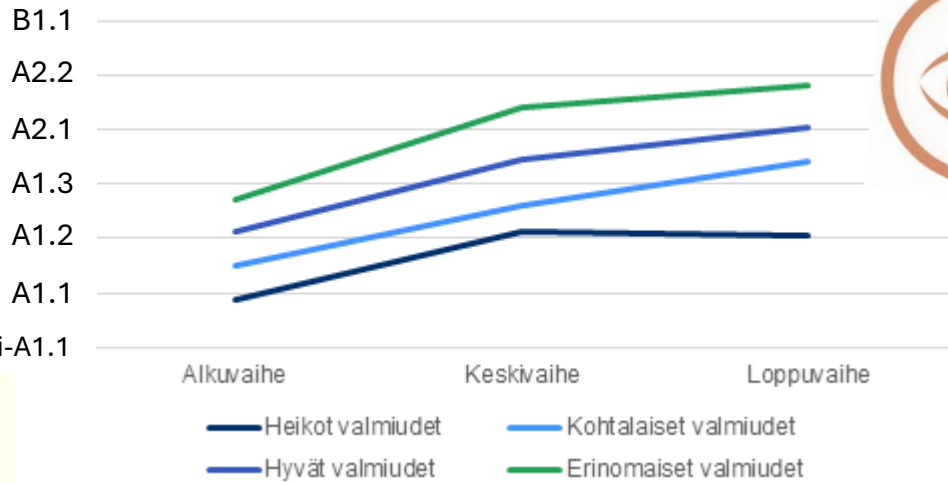
Kuvausasteikko on Suomessa laadittu sovellusasteikoista, jotka sisältyvät Euroopan neuvoston toimesta kehitettyyn Kielen oppimisen, opettamisen ja arvioinnin yhteiseen eurooppalaiseen viitekehykseen.

Taitotaso A1	Suppea viestintä kaikkein tutuimmissa tilanteissa	Puhuminen	Luetun ymmärtäminen	Kirjoittaminen
A1.1 Kielitaidon alkeiden hallinta	* Ymmärtää erittäin rajallisen määrän tavallisimpia sanoja ja fraaseja (tervehdyksiä, nimiä, ikäjä, keuhkoita) yksinäisyyksissä. * Ei edes pormittellisen ymmärtä kuu kaikkien alkuelementtejä. * Tarvitsen erittäin paljon apua: tulkintoa, osoittamista, käännetä.	* Osoa vastata ääritä koskevien yksinkertaisten kysymyksiin lyhyin lausein. Vastauksena on puhukemppin varaus, ja puhuja turvasta että ääritäteen tai eleisiin. * Puhessa voi olla paljon pitkiä tulkintoja, tulkintoja ja kääntöjä. * Äänittäminen voi aiheuttaa suuria ymmärtämisongelmia. * Osoa hyvin suppea perusosaaminen ja joiakin opetteluja vakiintumia. * Puhuja ei kykene vapaaseen suokseen, mutta hänen hallitsemansa harvat kaavaraat ilmaantavat voivat olla melko varheittia.	* Jantte kirjanjärkeä, mutta ymmärtä tekstiä vain hyvin vähän. * Ymmärtää vähäisen määrän tuttuja sanoja ja lyhyitä fraaseja ja oia yhdistää niitä kuvien. * Kyky ymmärtää ennalustaan tunnetun sana oles hyvin ennustavassa yhteydessä on erittäin rajallinen.	* Osoa viestit välittömiä tarpeita hyvin lyhyin ilmaisin. * Osoa kirjoittaa kieleen keijaimet ja monenkirjoittam, mikäli muistin henkilökohtaiset perustietonsa ja kirjoittaa jotakin tuttuja sanoja ja fraaseja. * Osoa joiakin erillisiä sanoja ja sanontoja. * Ei kykene vapaaseen suokseen, mutta kirjoittaa oikein muutamia sanoja ja ilmauksia.
A1.2 Kehittyvä alkeellisuus	* Ymmärtää rajallisen määrän sanoja, lyhyitä lauseita, kysymyksiä ja keuhkoita, jotka liittyvät henkilökohtaisiin asioihin tai välittömiin tilanteisiin. * Jotain pormittellaman ymmärtämyksen yksinkertaisten lausema ilma selvä tilannevähä. * Tarvitsen paljon apua: puheen hoidamista, tulkintoa, näyttämistä ja käännetä.	* Osoa viestit suppeasti joiakin välittömiä tarpeita ja kysyä ja vastata henkilökohtaisista perustietoista. * Tarvitsen usein puhukemppin apua. * Puhessa on tulkintoja ja muita keuhkoita. * Äänittäminen voi aiheuttaa usein ymmärtämisongelmia. * Osoa hyvin suppea perusosaaminen, joiakin tilannevähä ilmaisuja ja peruskielipin äänisiä. * Alkeellisuus n vapaassa puheessa esiintyy hyvin paljon kaikenlaisia virheitä.	* Ymmärtää nimiä, lyhyitä ja muita hyvin lyhyitä ja yksinkertaisia tekstejä, jotka liittyvät välittömiin tarpeisiin. * Tuntee yksinkertaisia tekstiä yksittäisten tulkintojen, joi voi lukea tarvittavaa tulkintaa. * Ymmärtää yksinkertaisia tulkintoja yksittäisten tulkintojen, joi voi lukea tarvittavaa tulkintaa. * Kyky ymmärtää ennalustaan tunnetun sana oles hyvin ennustavassa yhteydessä on rajallinen. * Osoa hyvin suppea perusosaaminen, joiakin tilannevähä ilmaisuja ja peruskielipin äänisiä. * Alkeellisuus n vapaassa puheessa esiintyy hyvin paljon kaikenlaisia virheitä.	* Osoa viestit välittömiä tarpeita hyvin lausein. * Osoa kirjoittaa muutamia lauseita ja fraaseja äänitän ja lähipiiristään (esim. vastauksia kysymyksiin tai muistilappuja). * Osoa joiakin perusosaamista ja sanontoja ja pystyy kirjoittamaan hyvin yksinkertaisia pöytäkirjoja. * Ulkua opettelu fraasit voivat olla oikein kirjoitettuja, mutta alkeellisuus n vapaassa suokseen esiintyy paljon kaikenlaisia virheitä.

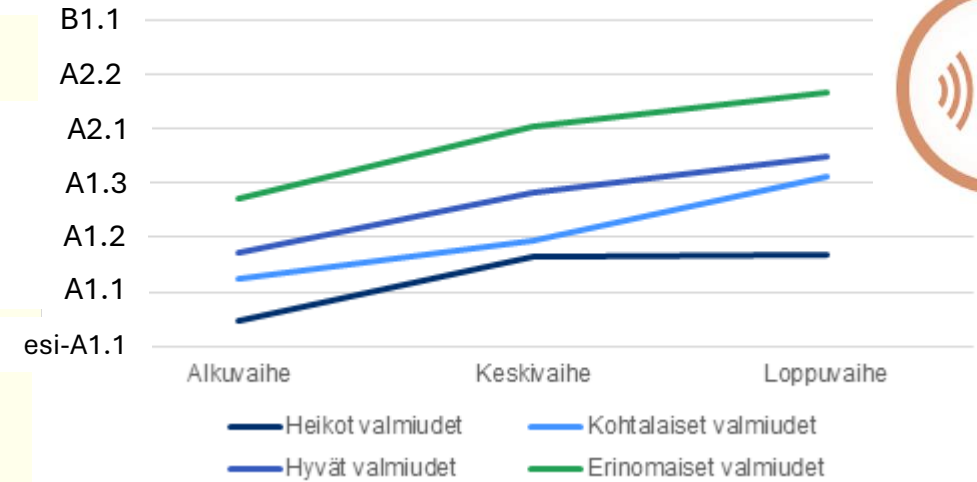
Taitotaso A1	Suppea viestintä kaikkein tutuimmissa tilanteissa	Luetun ymmärtäminen	Kirjoittaminen	
A1.3 Toimiva alkeellisuus	Kuullun ymmärtäminen * Ymmärtää yksinkertaisia lauseita (henkilökohtaisia kysymyksiä ja jokapäiväisiä ohjeita, pyyntöjä ja kieltoja) rutiiniasioissa keskusteluissa tilannevähäisen tukemana. * Pystyy seuraamaan yksinkertaisia, välittömiin tilanteisiin tai omaan kokemukseensa liittyviä keskusteluja. * Yksinkertaisen viestin ymmärtäminen edellyttää normaalia hitaampaa ja kuulijalle koettua yleiskielistä puhetta.	Puhuminen * Osoa kertoa lyhyesti itsestään ja lähipiiristään. Selviyty kaikkein yksinkertaisimmista vuoropuheluista ja palvelutilanteista. Tarvitsen joskus puhukemppin apua. * Kaikkien tuntemat jaksot tilannevähä, muulla tulla ja kääntöä ovat hyvin ilmaisin. * Ymmärtäminen voi aiheuttaa usein ymmärtämisongelmia. * Osoa rajallisen joukon lyhyitä, ulkua opetteluja ilmauksia, keskeisiä sanoja ja perustason lauserakenteita. * Alkeellisuus n vapaassa puheessa esiintyy paljon peruskielipin virheitä.	Luetun ymmärtäminen * Pystyy lukemaan tuttuja ja joiakin tuntemattomia sanoja. Ymmärtää hyvin lyhyitä viestejä, joissa käsitellään arkellämää ja rutiinipuhuttamia tai annetaan yksinkertaisia ohjeita. * Pystyy löytämään tarvitsemansa yksittäisen tiedon lyhyistä teksteistä (postikortit, säätiedotukset). * Lyhyenkin tekstipätkän lukeminen ja ymmärtäminen on hyvin hidasta.	Kirjoittaminen * Selviyty kirjoittamalla kaikkein tutuimmissa, helposti ennakoitavissa arkisiin tarpeisiin ja kokemuksiin liittyvissä tilanteissa. * Osoa kirjoittaa yksinkertaisia viestejä (yksinkertaisen postikortin, henkilökohtaisen, yksinkertaisen sanelu). * Osoa kaikkein tavallisimpia sanoja ja ilmauksia, jotka liittyvät omaan elämään tai konkreetteihin tarpeisiin. Osoa kirjoittaa muutamia yksilauseisia virkeitä. * Alkeellisuus n vapaassa suokseen esiintyy monenlaisia virheitä.

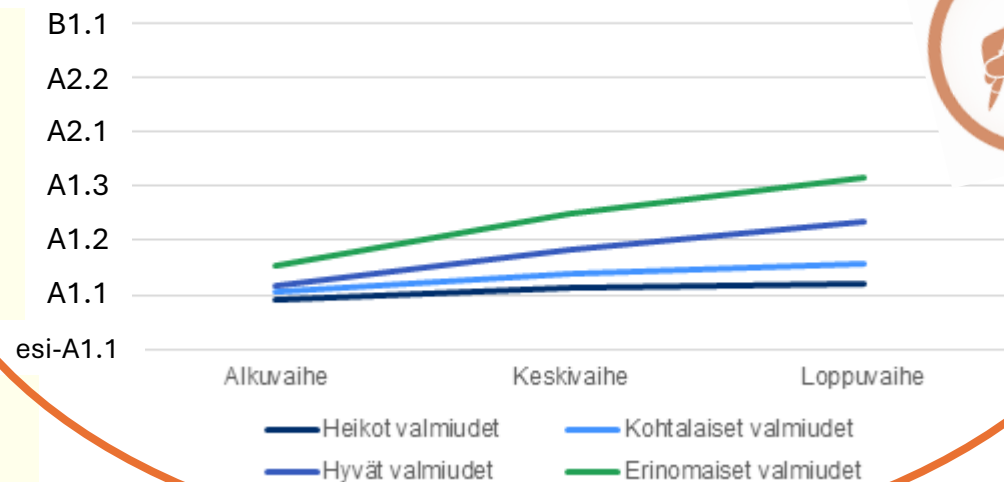
Luetun ymmärtämisen keskimääräinen lineaarinen kehittyminen taitotasoilla oppilaan kouluvalmiuksien mukaan

Kuullun ymmärtämisen keskimääräinen lineaarinen kehittyminen taitotasoilla oppilaan kouluvalmiuksien mukaan

Kirjoittamisen keskimääräinen lineaarinen kehittyminen taitotasoilla oppilaan kouluvalmiuksien mukaan

ei auto, ei paheliin, ei on,
ei pöytä, ei tuoli.

A1.1

Millä tavoin tehtävänanto mahdollistaa
saman tehtävän eri tasoisille
kirjoittajille?

hevosilla ja kameleilla 1300.

2020.

2025

bussilla

A1.2

G. Kirjoita oma teksti:

Matkat 2020-luvulla ja matkat 1300-luvulla

- ✓ Miten ihmiset matkustivat ennen?
- ✓ Miten ihmiset matkustavat nyt?
- Millaista matkustaminen on?
- Mitä samaa? Mitä eroa?
- Miksi ihmiset matkustavat?
- Miksi matkustaminen muuttuu?

1300-luvulla

(Repo ym., 2025)

Aikasuhteiden ilmaisut?
Vertailu? Perustelut?
Itsenäinen teksti?
Palaute?

uusi
Ihmistä matkustavat ma-
janyt he matkustavat autoa
te tette vetä. te matkustatte
kiinasta, samaa vene nyt
autoa. te ihmistä matkus-
tavarat koska he haluavat metsä-
lunta tai koulu opiskelle.

A1.3

1. Enimmäisessä, ihmiset käyttävät
venet, Jos sinä haluat Amerikkaan
Amerikkaan, sinä käytät veneä.
2. Ihmiset käyttävät lentokoneet.
3. Me emme käytä elaimet.
Nyt me käytämme konea.

A2.2

4. Ihmiset uskovat että,
maailma on kiinnostava.
On tosi halpa nykyään.
1300ssa oli tosi
vaikea matkustaksi.

5. He uskovat että on
kiinnostava.

6. Koska ihmiset
ovat Aylkämpi
joka päivä.

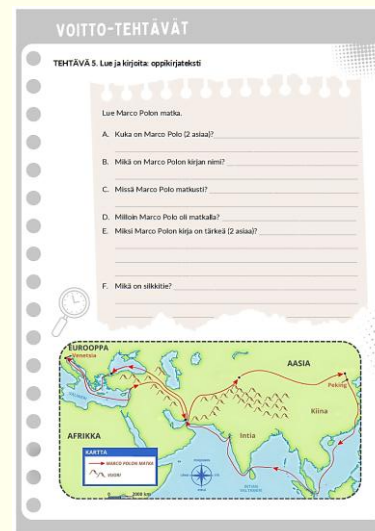
Ihmiset matkustivat hevosilla ja
kameleilla ennen. Nyt he matkustavat
autolla ja lentokoneella. Ennen ihmiset
ovit tutkimusmatkailijia. Nyt me
matkustamme lomalla koska me tarvitsemme
rauha. Se on nopeasti nyt mutta, se
oli hidas ennen. Matkusta on ja oli
hauska nyt ja ennen. Ihmiset matkustavat
koska työ tai loma.
Matkustaminen muuttuu koska ihmiset
tekevät lentokoneet ja autot ja

B1.1

ARKIKIELISISTÄ TILANTEISTA KOHTI AKATEEMISIA TEKSTITAITOJA

- Eri tiedonaloilla tarvitaan taitoja ymmärtää ja tuottaa monenlaisia, usein kirjoitettuja tekstejä (Kern, 2000; Li, 2022).
 - Vastasaapuneiden mahdollisuudet toimia akateemisissa tilanteissa, vaikkapa koulun eri tiedonalojen tunneilla, kehittyvät paitsi opetuksen aikana myös koulun ulkopuolella hankittujen tekstitaitojen pohjalta ja ovat yhteydessä oppilaiden henkilökohtaisiin, sosiaalisiin ja kulttuurisiin kokemuksiin (Short & Fitzsimmons-Doolan, 2007; Tarnanen et al., 2025).
- Oppilaiden mahdollisuudet moninaisia, kun taustat moninaisia!

TYYPILLISTÄ TIEDONALALLE

- Syy- ja seuraussuhteet, muutos ja jatkuvuus
- Aikakäsitys (ennen – nyt)
- Ymmärrys siitä, että menneisyyden ihmiset elivät omassa ajassaan ja paikassaan
- Ihmisen arki (historiallinen empatia)

LOPUKSI

- Jo kielenopetuksen alkuvaiheessa voidaan lähteä todellisten tekstien maailmaan, käyttämään kieltä ja kommunikoimaan sillä. Valmistavaa opetusta on tarpeen kehittää kielenkäyttötilanne- ja tekstilajilähtöisemmäksi sanasto-kielioppi-kääntämisfokuksen sijaan (Repo et al., 2025; Tarnanen et al., 2025).
- Kaikkien oppilaiden taidot kehittyvät valmistavan vuoden aikana, mutta kehityksen tukemiseen valmistavan opetuksen jälkeen **tarvitaan koko kouluyhteisöä**: vuorovaikutusta vertaisten kanssa, opettajien välistä yhteistyötä ja kielitietoista, oppilaiden moninaisuuden tunnistavaa pedagogiikkaa.

TEKSTITAITOJEN HARJOITTELU
VALMISTAVASSA OPETUKSESSA ON
MONENLAISTEN ARKEEN JA KOULUNKÄYNTIIN
LIITTYVIEN TEKSTIEN ROHKEAA MUKAANOTTOA,

**LUKEMISTA,
KIRJOITTAMISTA,
PUHUMISTA JA
KUUNTELUA**
AIKUISEN TAI VERTAISEN TUELLA,

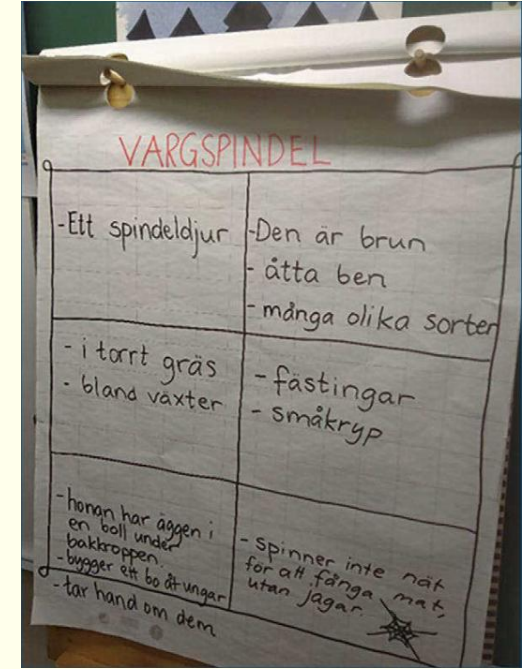
KIELELLISTEN MALLIEN ANTAMISTA.

KIITOS!

Ella Kopra, väitöskirjatutkija
ella.m.kopra@jyu.fi

Example 2

Genre pedagogy in a Swedish speaking alkuopetus classroom with multilingual students in Finland

Genretekstejä luokilla 1 ja 2

- 1. luokalla:

Eläimiä Suomessa – kuvaileva teksti (descriptive text)

Sadut – kertova teksti (narrative text)

Elämän kiertokulku – selittävä teksti (explanatory text)

2. Luokalla

Eläimiä Suomessa – kuvaileva teksti (descriptive text)

Kuukauden kirjoittaja – kirjailija potretti pohjoismaisesta lastenkirjailijoita (biographical text)

Kasveja Suomessa – kuvaileva teksti (descriptive text)

Jenny Ek

Työskentelyn eteneminen

- Faktatekstien lukeminen ääneen eläimestä ja kuvien näyttäminen
- Tekstin lukeminen kappaleittain ja oppilaiden pyytäminen vastaamaan johdatteleviin kysymyksiin
- Oppilaiden mahdollisten ennakkotietojen huomioon ottaminen
- Kuusiosaisen lomakkeen täyttäminen johdattelevien kysymysten avulla sekä mahdollisesti tekstin ääneen lukemisen toistaminen

Jenny Ek

Vad är det för djur?
Klassifikation

Spindeldjur

Hur ser det ut?
Utseende

åtta ben

Det finns många olika
sorter

Var finns djuret ?
Förekomst och boplatser

bor i torrt gräs

Bland växter

Vad äter djuret?
Föda

äter småkryp
fästingar

Berätta om ungarna?
Fortplantning

Honan bär äggen
under bakkroppen

spinner ett bo

tar hand om sina
ungar

Övrigt

jagar sin mat

spinner inte nät

Vad är det för djur?
Klassifikation

Millainen/ mikä
eläin on?
Luokittelu

Spindeldjur

Hur ser det ut?
Utseende

Miltä eläin
näyttää?
Ulkonäkö
åtta ben

Det finns många olika
sorter

Var finns djuret ?
Förekomst och boplatst

Missä eläin on?
Alkuperä ja
asuinpaikka

bor i torrt gräs

Bland växter

Vad äter djuret?
Föda

Mitä eläin syö?
Ravinto

äter småkryp
fästingar

Berätta om ungarna?
Fortplantning

Kerro lapsista?
Lisääntyminen

Honan bär äggen
under bakkroppen

spinner ett bo

tar hand om sina
ungar

Övrigt
Muuta

jagar sin mat

spinner inte nät

More than words, more than language

- Often **good creative thinkers** able to imagine alternative answers
- Often have greater **communicative sensitivity**
- Often have **advanced metalinguistic capacities**, e.g. relationships between words
- Often make better use of **self-regulating mechanisms**
- Often perform better on **spatial perception**
- Often have better **operational knowledge** than informational knowledge (memorising)
- Lack of vocabulary in one language is just a starting point for an educational journey

A tripartite (3-part) structure (Bakhtin, 1993)

Other-for-me / muu-minulle

- I author others
- Relationships and actions make a difference
- Whether we value their language, their story...
- Työrauha, inkluusio...

I-for-myself / minä-itselleni

I-for-myself / minä-itselleni

- Not ego-centred
- A sense of self
- Unable to 'see' self, experiences self
- Knows what has been (soul)
- Dynamic, unfinished (spirit)
- 'Loophole-of-existence'

Other-for-me / Muu-minulle

Me-for-others / minä-muille

Me-for-others / minä-muille

- Others 'see' me from the outside
- The responses of others 'author' me (soul)
- If others decide they know everything about me, it is a kind of death
 - The self has the final word whether to accept what others say

Integrating anti-racist pedagogy into history studies

Kysymysten esittäminen ja asioiden tarkastelu eri näkökulmista on tärkeä osa historian opetusta. Yksinkertaiset esimerkit kannustavat opiskelijoita ajattelemaan uudelleen ja harkitsemaan asioita tarkemmin. Esimerkiksi englanninkielinen nimi *Walesille* tarkoittaa aivan eri asiaa kuin *Walesin* oma nimi. Walesin nykyinen nimi on *Cymru*, ja walesilaiset kutsuvat itseään *Cymryksi*. Nämä termit tarkoittavat "maanmiehiä" tai "saman maan kansalaisia". Englanninkielinen sana "*Wales*" tarkoittaa toisaalta "muukalaista" ja erityisesti "roomalaistunutta muukalaista" ajalta, jolloin Britannia oli osa Rooman valtakuntaa. Sanojen merkityksen tietäminen auttaa ymmärtämään, miksi omien sanojen käyttö on walesilaisille tärkeää.

Afrikan maiden nimien ja jakautumisten käsittely voi myös auttaa paljastamaan historiallisia rasistisia tekoja, joilla afrikkalaisia kansoja on syrjitty. Esimerkiksi Kamerunin nimi juontuu portugalilaisten antamasta nimestä "*Rio dos Camarões*" (Katkarapujen joki) vuonna 1472. Tämä maa oli asuttu jo ennen kuin portugalilaiset tai muut eurooppalaiset alkoivat hyödyntää Afrikan maiden resursseja. (Alemanji, 2021)

Left – one of the earliest surviving copies of Ptolemy's 2nd century map of the British Isles. Right – Aerial photo Jeff Schmaltz, NASA GSFC (Goddard Space Flight Center) - Images from http://modis.gsfc.nasa.gov/gallery/individual.php?db_date=2012-06-04, Public Domain, <https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=125441392>

Back to the classroom

Drawing attention to the use of talk for building understanding and building relationships in classroom communities

Ground rules for exploratory talk / Keskustelusäännöt

1. everyone in the group is encouraged to contribute	I. kaikkien osallistuminen,
2. contributions are treated with respect	II. toisten kuuntelu,
3. reasons are asked for	III. oman mielipiteen ilmaiseminen mahdollisimman selkeästi,
4. everyone is prepared to accept challenges	IV. ajatusten perusteleminen,
5. alternatives are discussed before a decision is taken	V. erilaisten näkökulmien tarkasteleminen ja
6. all relevant information is shared	VI. yhteiseen ratkaisuun pääseminen.
7. the group seeks to reach agreement	

Sequence 7.1: Introductory whole-class plenary, 18 March

Teacher: Before you go on to the next step on the computer what do you need to make sure that the whole group has done? Oh! More hands up than that. Emma?

Emma: Agreed.

Teacher: Agreed. The whole group needs to agree.
OK, one of my speech bubbles. I wonder what kind of things we might hear each other saying during today's lesson?

Teacher writes 'everybody agrees' on board.

Teacher draws a speech bubble. Points to a child.

Axel: What do you think?

Teacher: What do you think?
Anything else you might hear people saying as we have today's lesson? Kaye?

Teacher writes 'What do you think?' in speech bubble.

Kaye: What is your idea?

Teacher draws a speech bubble and writes in it 'What

is your idea?'

Teacher: Brilliant! What's your idea? Oh, Sydney?

Sydney: Why do you think that?

Teacher: Excellent. Well done. Any other things we might hear people say? Rebecca?

Teacher draws a speech bubble and writes 'Why do you think that?'

Rebecca: I'm not too sure on that idea. What do you think?

Teacher: Brilliant. Well done. What do we need to remember in our groups? Kiera?

Teacher draws a new speech bubble.

Kiera: That everybody gets a turn to talk.

Teacher: Everybody gets a turn to talk.

Teacher points to Anna.

Anna: Everybody needs to share their opinions.

Teacher: Yeah—and are we all the same?

Children: No.

Teacher: Will there be someone in your group that perhaps wants to talk all the time?

Children: Yes.

Teacher: Will there be someone in your group who doesn't want to talk at all?

Class: Yes!

Class: Yes!

Teacher: How are you going to get that person who doesn't want to talk at all to say something? Shane? What do you think? How are you going to get that person who sits there and doesn't say anything to say something in your group? Help him out Tyber.

Tyber: Ask them.

Teacher: Ask them—brilliant. What about that person who talks *all* the time? *Emphasises 'all'.*

Alan: Tell him to shut up.

Teacher: Ooh! Are you? I hope not, because that's not positive language is it? What could you do to help them out? Kiera?

Kiera: Ask them and then ask somebody else and then ask the other person. *Teacher silences an interruption with a gesture.*

Teacher: Brilliant. Making sure that you ask everybody in the group. Excellent. Kaye?

Keskustelusta dialogiin

Dialogi on Alexanderin (2008) mukaansa keskustelua, jossa

1. osallistujien välinen puhe on vastavuoroista (reciprocal)
2. osallistujat kuuntelevat toisiaan, kertovat omat ajatuksensa ja pohtivat asiaa eri näkökulmista (collective)
3. jokainen voi vapaasti osallistua, ja heitä myös kannustetaan ja autetaan osallistumaan (supportive).
4. rakennetaan tavoitteellisesti ja tarkoituksellisesti (purposeful)
- 5). yhteistä ymmärrystä (cumulative).

Yhteisen ymmärryksen rakentamisessa keskustelijoita auttaa, kun he kuuntelevat, mitä toiset sanovat, kunnioittavat toistensa ajatuksia ja antavat toisillensa aikaa ajatella.

Useful talk tools include:

'What do you think? Why do you think that?'

'I agree with this, because...'

'I disagree with this, because...'

'This reminds me'

'Can you say more about....'

'What does anyone think of that idea?'

'I know that.....'

'Do we all think - ?'

Mitä luulet?
Miksi luulet niin?
Voitko kertoa lisää
...?

What do you see & hear in this video?

A multilingual alkuopetus classroom in the capital region

From Ronja Pomykal's (2021) Master's thesis

A teacher explains...

meillä on ollu vähän niinku semmonen sääntö et luokassa puhutaan sitä kieltä jota kaikki ymmärtää – välillä se mun mielestä kuulostaa vähän karultakin, että kielettäisiin puhumasta sitä omaa äidinkieltä mut sit meillä on – tai se tuli oikeestaan tolta suomen kielen opettajalta, joka on meidän luokasssa aika paljon – niin hän just sano et usein on sovittu, että luokassa puhutaan sitä yhteistä kieltä, jolla myös opiskellaan ja sitte mä oon niinku sanonu että kaikki tietää et esim valitunnilla voi sitten puhua sitä omaa kieltä

(LO haastattelu, 19.11.2020)

How the children responded to the rule

- *vaikka ne puhuu tosi hyvin suomea mut ne vaan puhuu xxx vaikka me ollaan sanottu et vaan ulkona saa puhua xxx ja muuten puhutaan suomea – niin et kaikki ymmärtää* (1.3. ryhmähaastattelu 1.12.2020)
- *“kaikkien pitää puhua suomea koulussa”* (2.2. ryhmähaastattelu, 8.12.2020)
- *Gradutekijä selittää: “Luokassa, suomen kielen tunnilla, käännän monikieliselle oppilaalle hänen lukemansa kirjan sanoja, jotta hänen olisi helpompi ymmärtää tekstiä. Kantasuomalainen oppilas keskeyttää keskustelumme ja tiukasti sanoo meille “Suomeksi – meidän luokassa puhutaan vaan suomea” ja poistuu paikalta.”*

Pupil reflections:

“muut sanoo että älä puhu venäjää älä puhu venäjää ja sitte me lopetetaan – mä sanon aina niille (muille saman kielisille) että pitää lopettaa mut ei ne ikinä lopeta” (3 haastattelu, 8.12.2020)

“välitunnilla meillä on salakieli” (5 haastattelu, 16.12.2020)

”välitunnilla saa puhua omaa kieltä” (4 haastattelu, 16.12.2020)

"mun on vaikee välillä ymmärtää tehtävää ja jos mä en tiedä mä kysyn opelta" (3 haastattelu, 8.12.2020)

"If I need help, I will go to the teacher and ask her to translate" (individual interview with bilingual child)

Multilingual selves

- ... monikielisyyden ilmentymää suhteessa yksilön sisäiseen vuoropuheluun sekä luokan muihin oppilaisiin. Oppilaiden kokemus itsestä (minä-muille) osana kouluyhteisön kieliympäristöä oli myös hyvin moniulotteinen riippuen siitä, oliko oppilaalla mahdollisuus jakaa kielelliset resurssit muiden luokan oppilaiden tai opettajan kanssa. (Pomykal 2021: 58-59)

I-for-myself / minä-itselleni

Other-for-me / Muu-minulle

Me-for-others / minä-muille

Muiden odotuksetuntuivat monikielisistä oppilaista välillä liiallisilta. Erityisesti silloin kun opettaja tai opiskelutoverit odottivat oppilaalta suomen kielen hallintaa liian nopeasti. Opiskelutoverien odotukset monikielisten oppilaiden suomenkielen taidosta aiheutti usein sen, että suomea osaamattomat oppilaat jäivät luokan ulkopuolelle.

Kuvaus kenttämuistiinpanoista “käsityötunnin aloitus ja ohjeiden kertominen. Taululle on myös piirretty ohjeet vaihe-vaiheelta.” Monikieliset oppilaat ovat silti hukassa eivätkä tiedä, mitä heiltä odotetaan ja mitä heidän pitäisi seuraavaksi tehdä.

”I don’t understand anything” (6 haastattelu, 21.12.2020)

“en ymmärrä, en edes tiedä mitä pitää tehdä” (5 haastattelu, 16.12.2020)

I-for-myself / minä-itselleni

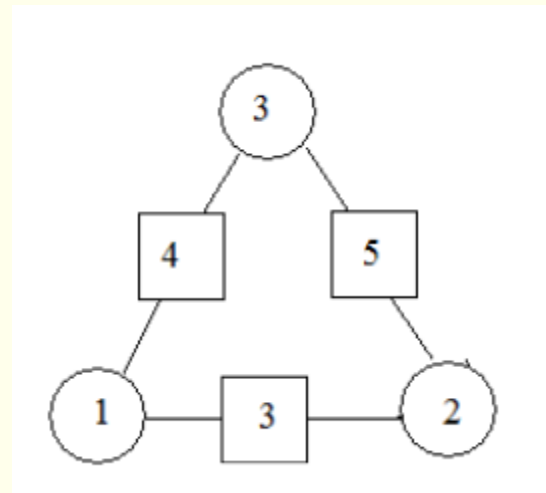

Other-for-me / Muu-minulle

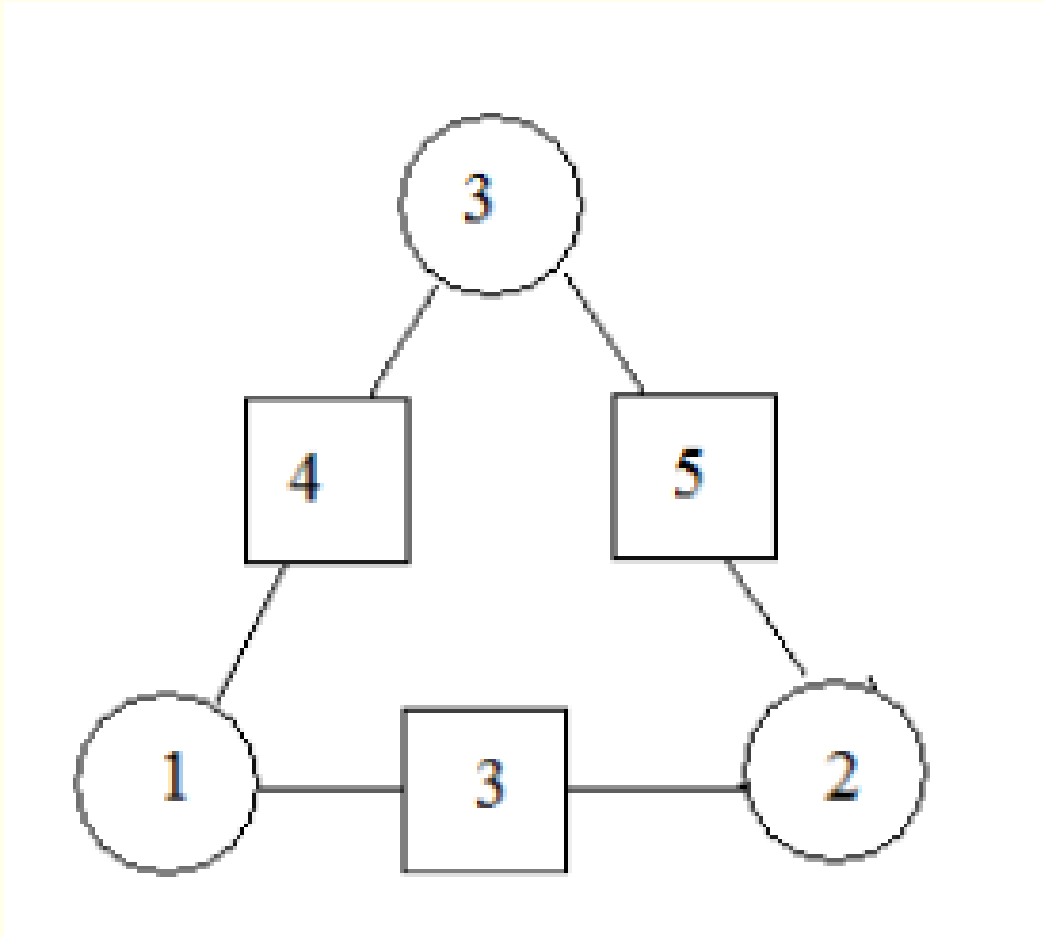
Me-for-others / minä-muille

Entering 3rd grade maths classroom

Encountering an arithmagon

What can we see?

- A **triangle** with 3 **sides** and 3 **corners**
- Each side has a number in a **box**
- Each corner has a number in a **circle**
- What is happening here?! Can you see any mathematics happening here?
- Useful terms: plus +, equals / equal to =

The task the children faced...

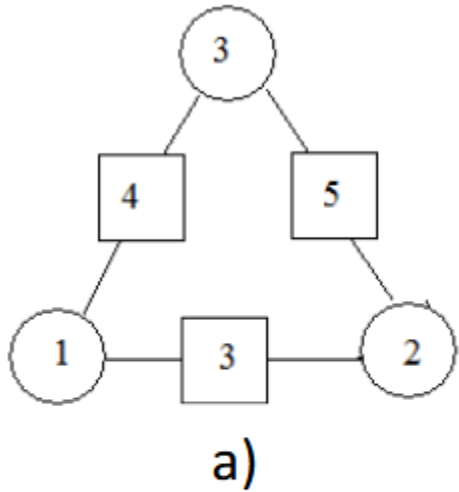
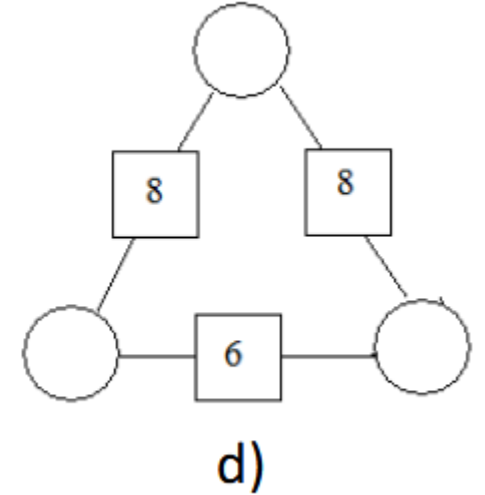
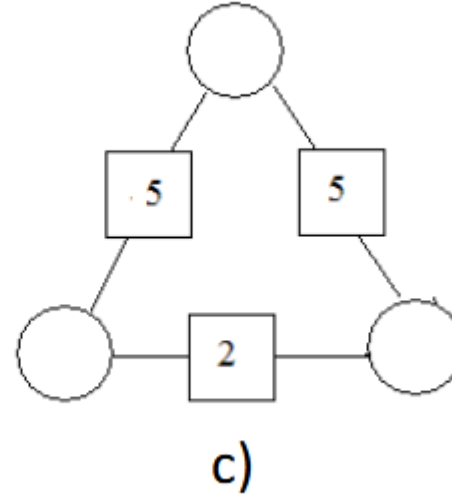
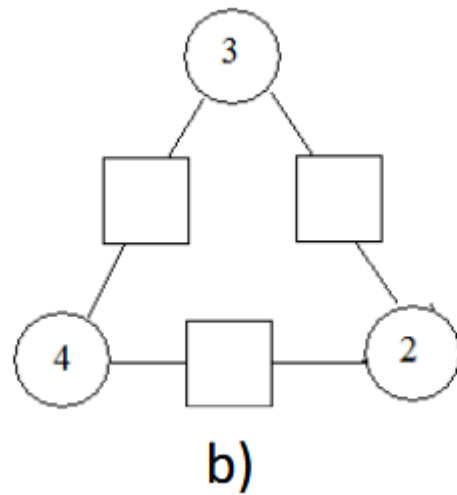
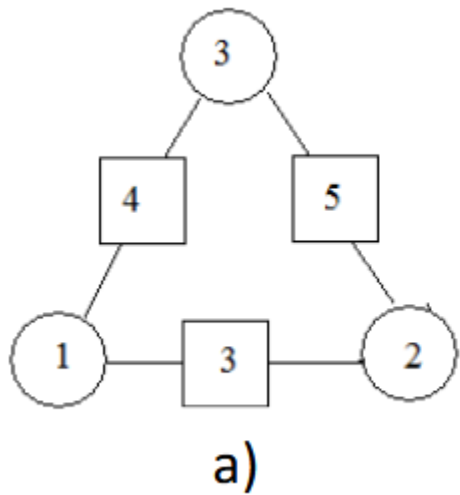

Figure 1. a) The structure of an arithmagon task, b) an introductory task in which the sums in the middle of the sides were to be solved, c) and d) the two tasks in which a simplified arithmagon with two same sums were to be solved.

The task for the pupils: 'solve two simplified arithmagons' (Fig.s 1c and 1d) and 'invent a method how you can always solve the corner numbers when the numbers in the middle of the sides are given and two of these are equal'

What scaffolding would help pupils enter into the task?

The task: 'solve two simplified arithmagons' (Fig.s 1c and 1d) and 'invent a method how you can always solve the corner numbers when the numbers in the middle of the sides are given and two of these are equal'

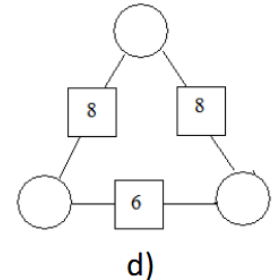
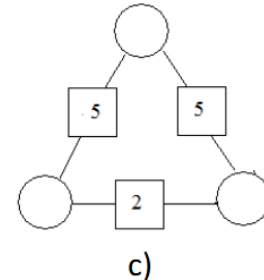
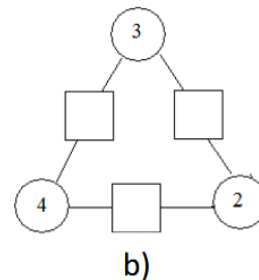
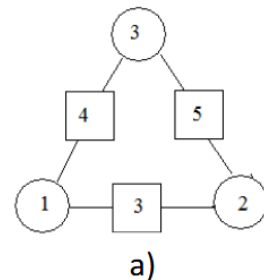
Table 1. The distribution of the pupils' explanations in the four categories with examples

Category		Examples	Number of pupils
X	Explanation		41
X.1	Two same numbers	<i>There are always two same numbers in the triangles.</i> <i>I started by adding the topmost number, because this one number has to fit with two numbers.</i>	13
X.2	Addition	<i>I just did + calculations.</i> <i>I added the corner numbers because so I got the numbers in the sides.</i>	16
X.3	A vague expression	<i>I just calculated.</i> <i>Finally I just understood it.</i>	12
Y	No explanation	<i>I don't know.</i>	53

5.2 Teachers' actions

Katie went through tasks 1a & b. After that, the pupils worked with tasks 1c & d and three additional tasks similar to those invented by Katie. While giving the task assignment she stressed the explanation as a part in it:

What kind of strategy did you use? How did you find the numbers? Now you should write it down. Did you find a strategy when there are those two numbers in the sides? Did you find that they can always be resolved in some kind of similar way? So think now what it was that in all these cases you were doing in the same way. What was going on in your thinking?

Katie guided some of her pupils especially to look for the solution strategy. By questioning she required more details like here from Emily, whose explanations were vague. She tries to get Emily to notice that the corner numbers are equal.

Katie: Where did you start? What did you do here?

Emily: I added.

Katie: Is that enough? How do you explain that?

Emily: It is a plus calculation.

Katie: What plus calculation? What numbers are those then? Next to each other, or what?

Emily: I don't know. $1+4=5$, $1+4=5$, and $1+1=2$. All are plus calculations.

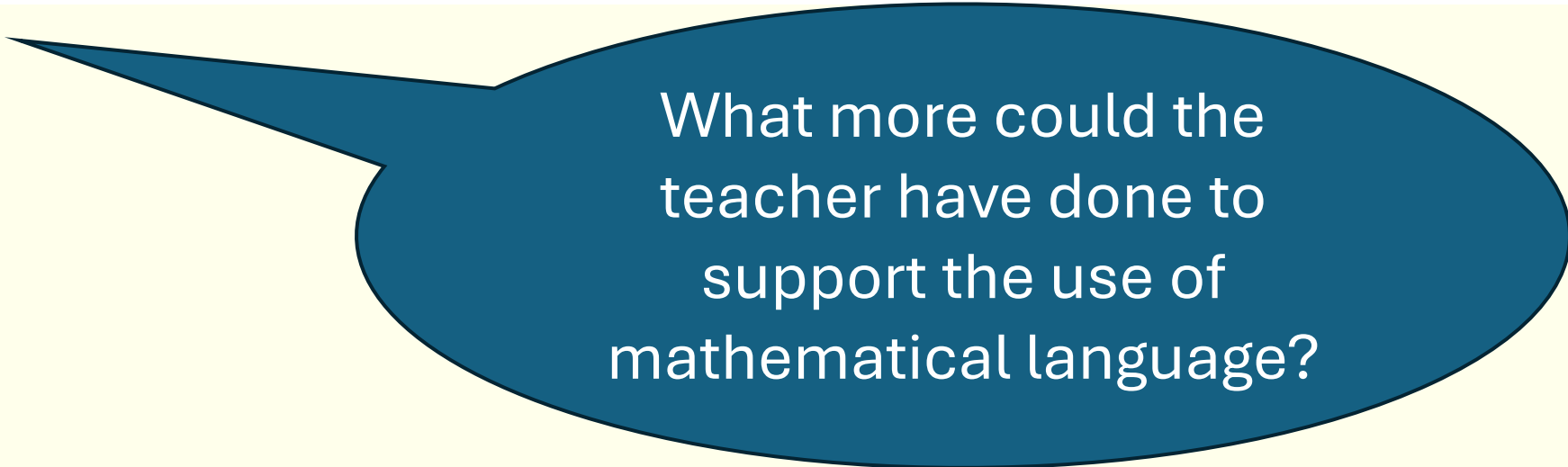
Katie: What do you notice about those corners?

During the explore phase Katie emphasized the point of two same numbers and finding an explanation to the solution. She also gave activating support to the pupils like here to Emily. Only after the pupils had written their strategies how they had solved the arithmagons, they were allowed to move to compose additional problems.

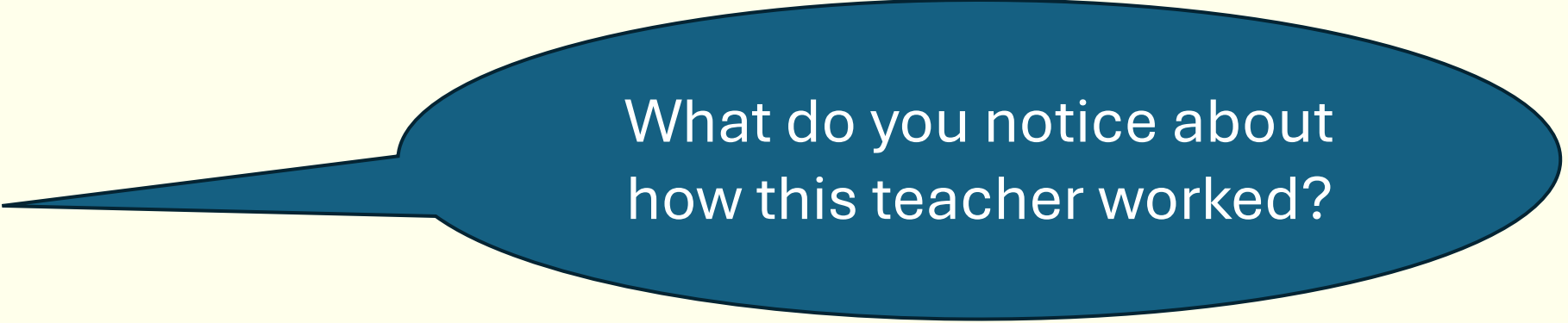
Quite many pupils were able to point out two same numbers in their explanation. Emily wrote:

“I used addition. I noticed that there are always two same numbers in the triangles.”

Katie had changed the task assignment by giving three extra arithmagons that helped the pupils to recognize the meaning of two similar numbers. Katie requested very strongly the pupils to write down their explanations. She also gave support for this by asking questions, and encouraging pupils to write more precise explanations.

What more could the teacher have done to support the use of mathematical language?

What do you notice about how this teacher worked?

In the launch phase **Eva** gave the pupils an assignment to construct own arithmagons, both those with numbers in the corners and those with numbers in the sides. She read straight from the task sheet also the part about finding a method but she neither emphasized nor returned to it later.

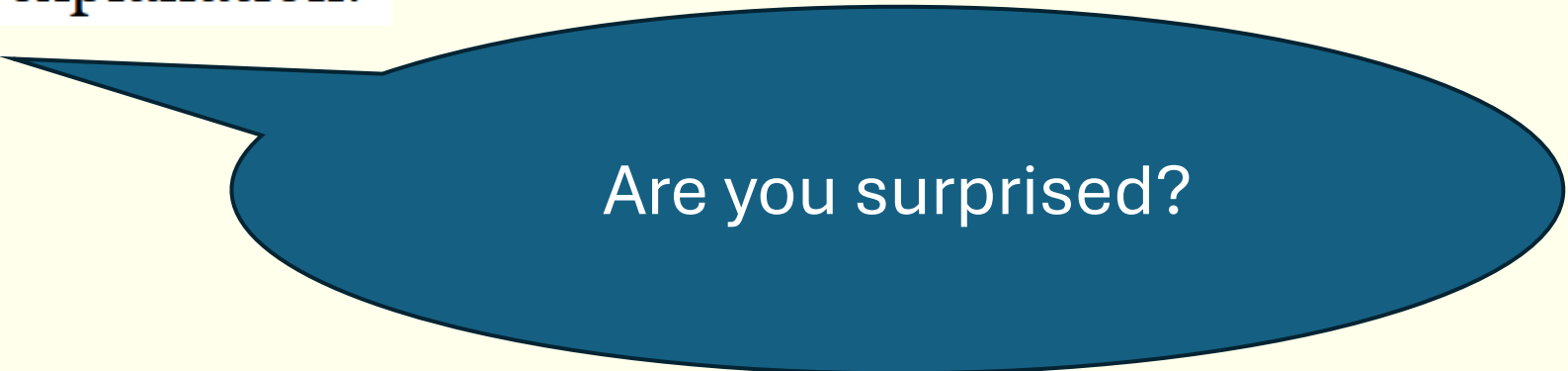
Now we have to start thinking how we could construct these ourselves. And at the same time when you are thinking and constructing them you should also try 'to conjecture some method with which you can always solve the numbers in the corners of any arithmagon in which the numbers on the sides are given and there are two same numbers on the sides'. Now you have to invent your own tasks based on these tasks we just did; either such in which the numbers in the corners have to be solved or such in which the numbers in the sides have to be solved, i.e. either easy ones or a bit more difficult ones.

In the explore phase she delivered sheets with empty arithmagons, walked around and stressed that the numbers should not be equal:

Here you have used same numbers. Could you make it so that numbers are not equal?

You can use all the numbers in the world. Try.

None of the pupils wrote an explanation.

Are you surprised?

Teachers' responsibility to walk alongside students

- directing students' attention
- guiding their action
- providing resources
- being open to student contributions and participation

Being 'educated' doesn't mean having your initial self replaced by something, but rather having opportunities to expand, explore and respond to the pedagogical invitations teachers provide.

Final part: practical actions

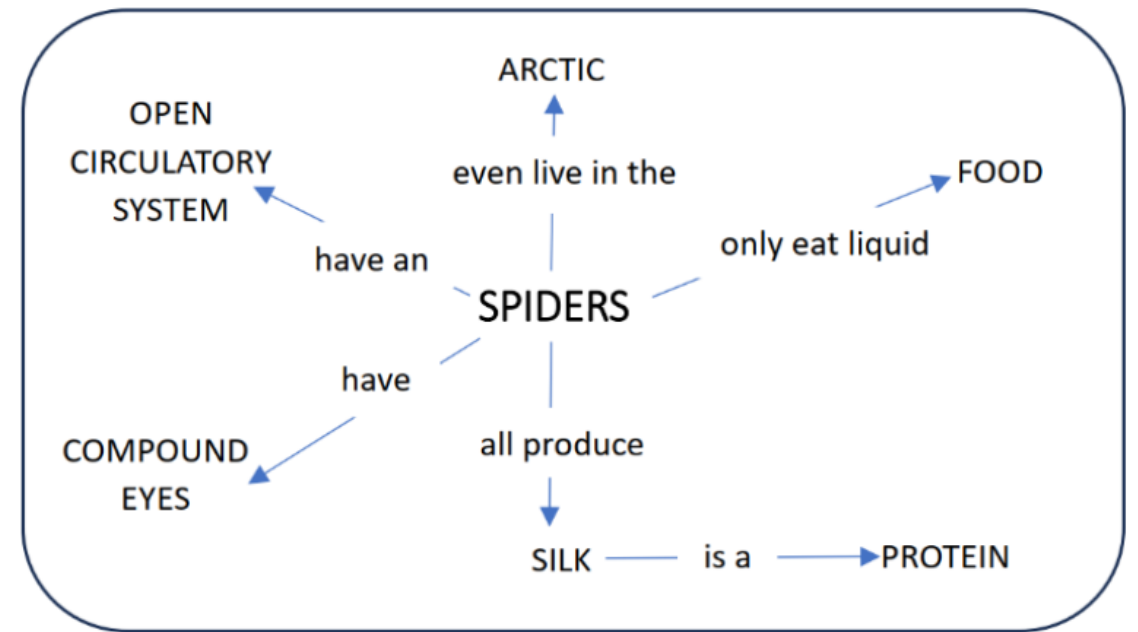
Enriching everyday and expert language/s

- Whenever students are introduced to new subject matter, they are introduced to new language.
- How teachers use language makes a difference to whether and how students develop everyday and expert language(s)
- Teachers can promote and demote languages as part of the classroom (& school) community
- Teachers can include activities that deliberately support the use and development of language

Making knowledge visible and supporting language

a. Semantic map

A semantic map requires students to share what they know about a topic and to also make connections between different pieces of information. If students work in pairs or small groups to make a semantic map, they can share their knowledge and try to build a bigger picture together. After studying a topic, students can return to their semantic maps and correct them as well as expand them.

b. Frayer model

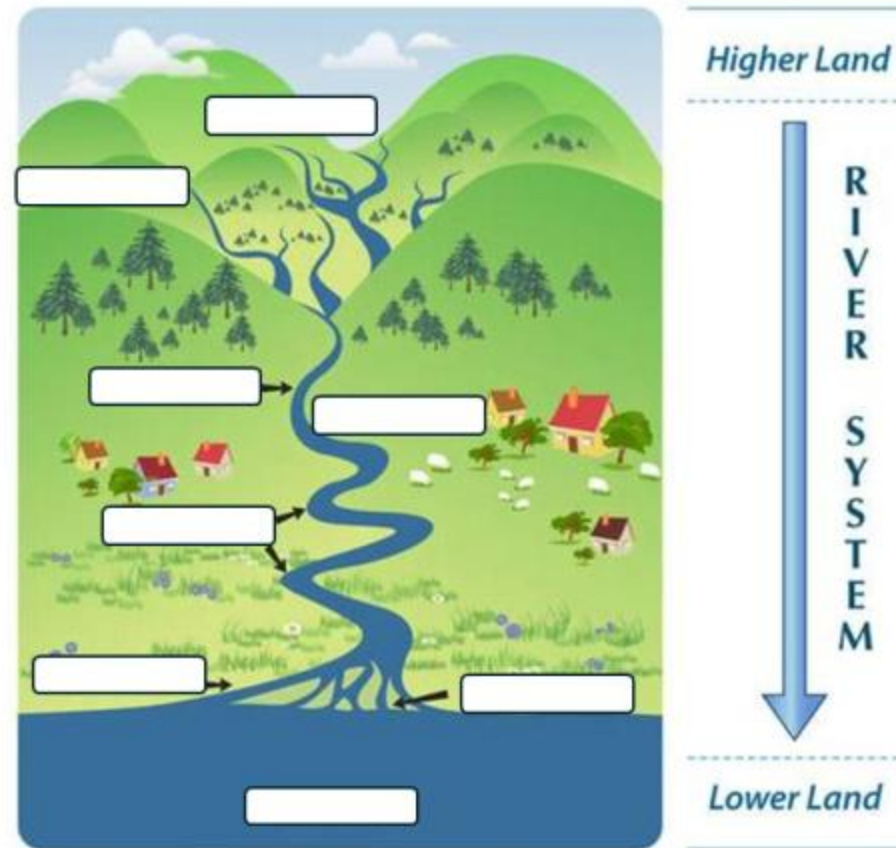
The Frayer model asks students to share their prior knowledge in four different ways. These different types of information provide insight into the depth of a student's understanding and help the teacher to see what students know and how they apply their knowledge to the world around them.

Essential characteristics - contain vitamins and minerals - come from non-woody plants - are a direct part of a plant, e.g. stem, leaf, bulb, root, tuber, fruit or seed	Non-essential characteristics - colour or size - whether they grow above or below the earth - what part of the plant is eaten - whether they have to be cooked or not
Examples - carrots - potatoes - lettuce - cucumbers	Non-examples - tree fruit, e.g. apples, oranges, bananas - mushrooms - sugar, honey, maple syrup - woody vines plants, e.g. grapes

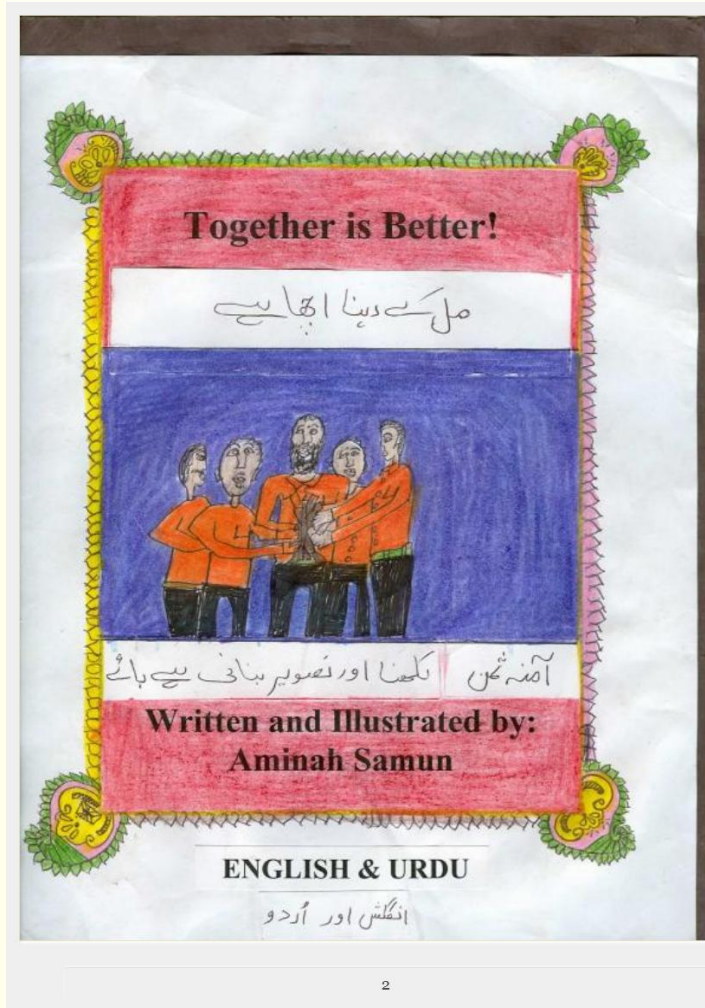
c. Continuum – placing words

In this activity, students place relevant words and phrases in order or add them to a picture. Part of the task is to explain why the words should be out in a particular place. Other students can agree, add further information or make a suggestion to change it. The illustration or picture can indicate where the words could be placed. This can be a small group or a whole class activity.

Features of a River

Bilingual opportunities

- Creating spaces for students to draw on their whole language repertoire
- Supporting the development of the language of schooling – the language that is assessed, and legitimating the presence of other languages
- Recognising that moving between languages can support learning for all students

Final reflections?

References

- Alemanji, A. A. (2021). Pedagogy of antiracist best practices for Finnish schools. *Educational Practice and Theory*, 43(2), 37-52.)
- Alexander, R. (2008). Culture, dialogue and learning: Notes on an emerging pedagogy. *Exploring talk in school*, 2008, 91-114.
- Cummins, J. (2007). Rethinking monolingual instructional strategies in multilingual classrooms. *Canadian journal of applied linguistics*, 10(2), 221-240.
- Forsman, L., & Jenny, E. (2020). Genreskrivande som del av nybörjarundervisningen i ett flerspråkigt klassrum. *Kielikukko: jäsenlehti*, (1), 25-29.
- Gerot, L. (2000). 9 Exploring reading processes. *Researching language in schools and communities: Functional linguistic perspectives*, 204.
- Hannula, M. (2012). [Dialogia etsimässä: pienryhmäkeskusteluja luokassa](#). *Jyväskylä studies in education, psychology and social research*, (446).
- Hannula, M. (2013). [Keskustelutaitojen harjoittaminen kannattaa aloittaa jo alakoulussa](#). Teoksessa Jääskelä, P., Klemola, U., Lerkkanen, M., Poikkeus, A., Rasku-Puttonen, H. & Eteläpelto, A. (toim.): *Yhdessä parempaa pedagogiikkaa. Interaktiivisuus opetuksessa ja oppimisessa*. Jyväskylä: Yliopistopaino, 125-138.
- Laine, A., Ahtee, M., Pehkonen, E., & Hannula, M. (2018). Teachers' Influence on the Quality of Pupils' Written Explanations--Third-Graders Solving a Simplified Arithmagon Task during a Mathematics Lesson. *LUMAT: International Journal on Math, Science and Technology Education*, 6(1), 87-104.
- Loughran, J. (2010). *What expert teachers do: Enhancing professional knowledge for classroom practice*. Routledge.
- Mercer, N., & Littleton, K. (2007). *Dialogue and the development of children's thinking: A sociocultural approach*. Routledge.
- Moate, J., Kuntze, S., & Chan, M. C. E. (2021). Student participation in peer interaction: use of material resources as a key consideration in an open-ended problem-solving mathematics task. *LUMAT*, (1).
- Moate, J. (2021). Seeking understanding of the textbook-based character of Finnish education. *Journal of Education for Teaching*, 47(3), 353-365.
- Pomykal, R. (2021). Monikielisyys luokan rikastuttajana: etnografinen tapaustutkimus kielellisesti ja kulttuurisesti moninaisessa alkuopetuksen luokassa.